

Valvontatoimen jaosto

11.12.2020

Aika 3.12.2020 klo 13:00 – 14:35

Paikka Skype-kokous

Läsnä	Kerttula Tuiri (pj)	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
	Ala-Hiiri Juha	Teknisen Kaupan Liitto ry
	Berlin Titta	Maa- ja metsätalousministeriö
	Bertell Sanna-Maria	Elinkeinoelämän keskusliitto EK
	Kuokkanen Milla	Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
	Lankinen Pirje	Sosiaali- ja terveysministeriö
	Orreveteläinen Pasi	Säteilyturvakeskus
	Rajaniemi Kirsi	Sisäministeriö
	Ropponen Jukka	Tuote- ja palvelukaupan yhdistys ETU ry
	Sahlberg Sari	Suomen standardoimisliitto SFS ry
	Toppari Suvi	Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
	Torniainen Merja	Ruokavirasto
	Tiuttu Emilia	Työ- ja elinkeinoministeriö
	Santasalo Kati (siht.)	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
Esittelijät	Kämäräinen Pekka	Sosiaali- ja terveysministeriö

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 13.00.

2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin kokous laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista.

4. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin kokouksen 29.9.2020 pöytäkirja pienin tarkennuksin kohtaan 6 ”SCIP-tietokanta ja esineiden toimittajien ilmoitusvelvoite”.

5. Konedirektiivin uudistamisen tilanne

Pekka Kämäräinen sosiaali- ja terveysministeriön työ- ja tasa-arvo-osastolta esitteli konedirektiivin uudistamisen tilannetta. Direktiivin uudistamisesta on tehty arviointitutkimus ja julkinen kuuleminen sekä loppuraportti. Uuteen direktiiviin on ehdotettu mm. uusien teknologioiden (kyberturvallisuus, tekoäly), tietoturvan ja ohjausjärjestelmien

haavoittuvuuden huomioimista. Myös ohjeiden muodon vaatimukset ovat keskustelun alaisena. Selvitysten perusteella komissio tekee ehdotuksen uudesta konelainsäädännöstä. Ehdotuksen arvioitu valmistuminen on maaliskuussa 2021.

Suomessa STM toimii valmistelun vastuutahona. Alkuvuodesta 2021 tullaan muodostamaan seurantaryhmä, joka muodostaa Suomen kannat. Kantojen valmistelussa tullaan hyödyntämään erityisesti jo olemassa olevaa konefoorumia, mikä sai kannatusta erityisesti EK:sta ja Teknisen Kaupan Liitosta.

Esitetyt diat ovat pöytäkirjan liitteenä. Konedirektiivin uudistamisen tilannetta tullaan seuraamaan jaoston myöhemmissä kokouksissa.

6. Väestökyselyn tulokset tuotteiden ja kuluttajapalveluiden turvallisuudesta

Kati Santasalo Tukesista esitteli Tukesin teettämän väestökyselyn tuloksia. Tukes teetti kyselyn tuotteisiin ja vapaa-ajan palveluiden turvallisuuteen liittyen Taloustutkimuksen puhelinhaastatteluna yli 1 000 vastaajalle. Kyselyn tuloksia tullaan hyödyntämään mm. viestinnän tukena. Kyselyn tulosten mukaan hinta ja laatu ovat tärkeimmät tuotteen tai palvelun valintaan vaikuttavat tekijät. Muiden antamat arvostelut tai suositukset olivat kolmanneksi tärkeimmäksi koettu tekijä (41 %), ja turvallisuus neljänneksi tärkein (40 %). Suurin osa kyselyyn vastanneista uskoo, että viranomaiset tarkastavat tuotteet tai vapaa-ajan palvelut ennakkoon (mm. sähkötuotteiden ja huvi-, leikki- ja puuhapuistojen osalta 88 % vastaajista). Vaarallisista tuotteista tai palveluista ilmoitetaan useimmin tuotteen myyjälle (78 %) tai palveluntarjoajalle (42 %). Edellä mainituissa kysymyksissä vaihtoehdot olivat vastaajille ennalta-annettuja. Lisäksi saatujen tulosten mukaan 80 % vastaajista on havainnut ilmoituksia tai uutisia vaarallisista tuotteista tai palveluista. Lähes kaikki vastaajista (99 %) kertoi etsivänsä tietoa turvallisuudesta. Eniten tietoa haetaan tuttavilta, käyttöohjeista ja yritysten verkkosivuilta. Keskustelussa tuotiin esille, että turvallisuus saatetaan kokea osaksi laatua.

Puheenjohtaja esitti, että mikäli jaoston edustajilla on tietoa vastaavantyyppisistä selvityksistä, niitä voi ehdottaa kokousten asialistalle. Esitetyt diat ovat pöytäkirjan liitteenä.

7. Muut asiat

- **Tilannekatsaus markkina- ja elinkeinoministeriön asetusten täytäntöönpanosta:**
Emilia Tiuttu työ- ja elinkeinoministeriöstä kertoi, että kaksivaiheisen etenemismallin ensimmäisen osan hallituksen esitys (koskien erityisesti markkina- ja elinkeinonministeriön yhteyspistettä ja tuoteyhteydspistettä) on hyväksytty eduskunnassa ja lakimuutos on tarkoitus vahvistaa viikolla 50. Lakia esitetään tulemaan voimaan 1.1.2021. Toisessa osassa on tarkoitus toteuttaa muut markkina- ja elinkeinonministeriön ja sektorilakeihin kohdistuvat muutokset. Niiden valmistelu on edelleen käynnissä, ja valmistelua tehdään ministeriöissä, joille kuuluu tuotesektorivastuita. Osa tuotesektoreista on tarkoitus viedä eteenpäin samassa hallituksen esityksessä, ja tämä osaltaan tuo paljon yhteensovittamista. TEM on käynyt keskusteluja muiden ministeriöiden hallinnonalojen kanssa. Tavoite on, että markkina- ja elinkeinonministeriön lausuntokierros alkaisi tammikuussa. Valmisteluun palataan jaoston ensimmäisessä kokouksessa 2021.

Tuiri Kerttula kertoi asiaan liittyen, että kansallinen markkinavalvonnan yhteyspiste aloittaa toimintansa 1.1.2021. Yhteyspisteen vetäjäksi on valittu johtava asiantuntija Mika Toivonen Tukesista. Vuoden alusta yhteyspisteen johdolla ryhdytään kokoamaan verkostoa, joka koostuu markkinavalvontaviranomaisten ja Tullin edustajista.

- **Vaaralliset tuotteet -alustan rakentaminen:**

Tuiri Kerttula kertoi, että Tukesissa on jatkunut selvitystyö Vaaralliset tuotteet -alustan kehittämiseksi, joka korvaisi nykyisen Tukesin markkinavalvontarekisteri Marekin julkisen puolen. Syksyn aikana on selvitetty hankintamenettelyitä. Tavoitteena on, että alustan rakentaminen toteutetaan ensi kevään aikana. Muut viranomaiset voisivat liittyä alustaan rajapintojen kautta. Ensi vuoden alussa jatketaan keskustelua erityisesti niiden viranomaisten kanssa, jotka ovat aiemmin ilmoittaneet kiinnostuksesta liittyä alustaan.

- **IMP-MSG:n viimeinen kokous 19.10.2020:**

Tuiri Kerttula kertoi, että EU:n komission johdolla on 10 vuotta kokoontunut markkinavalvontaviranomaisten epävirallisempi ryhmä Internal Market for Products - Market Surveillance Group (IMP-MSG), jonka kokouksiin Suomesta on osallistunut TEM ja Tukes. Ryhmä on käsitellyt erityisesti valvonnan yhdenmukaistamiseen liittyviä asioita. Jatkossa ryhmän korvaa markkinavalvonta-asetuksen 29 artiklan mukainen tuotteiden vaatimusten mukaisuutta käsittelevä unionin verkosto. Verkostossa Suomea edustaa kansallisen markkinavalvonnan yhteyspisteen vetäjä. Yhteyspisteen vetäjän lisäksi kokoukseen voi osallistua myös toinen taho, esimerkiksi ministeriön, markkinavalvontaviranomaisen tai Tullin edustaja.

IMP-MSG:n viimeisessä kokouksessa käsitellyssä oli useita aiheita. Kokouksessa käsiteltiin mm. verkoston työohjelmaa, unionin testauskapasiteetin kartoittamista, EU:n sisämarkkinoille saapuvien tuotteiden tietojen keräämisen työkaluja, ICSMS:n muutoksia, markkinavalvontaviranomaisen ja rajavalvontaviranomaisten yhteistyötä sekä Digital Service Act:n (DSA) vaikutuksia. Kokousasiakirjat ovat tarvittaessa saatavilla Tukesista tai TEM:stä.

Puheenjohtaja esitti, että Digital Service Act voisi olla yhtenä kevään kokousten aiheena.

- **Neuvottelukunnan pöytäkirjat hankesivuille:**

Todettiin, että neuvottelukunnan jaostojen pöytäkirjat viedään jatkossa TEM:n verkkosivuille neuvottelukunnan hankesivuille.

8. Seuraavat kokoukset

Kevään kokoukset sovittiin pidettävän torstaina 18.3. kello 13-15 ja torstaina 27.5. kello 13-15. Kokoukset järjestetään Teamsin välityksellä.

Puheenjohtaja kannusti jaostoa edelleen ehdottamaan kokousaiheita tai informoimaan jaostoa ajankohtaisista asioista. Jaostolta voidaan myös pyytää ehdotuksia ensi vuoden kokouksia varten.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 14.35.

Kati Santasalo

V-jaoston sihteeri

Liitteet	1. Konedirektiivin uudistamisen tilanne ja aikatauluarvio, Pekka Kämäräinen 2. Väestökyselyn tulokset, Kati Santasalo 3. IMP-MSG-kokouskalvot, Tuiri Kerttula
Jakelu	Valvontatoimen jaoston jäsenet
Tiedoksi	Vaatimustenarviointiasian neuvottelukunnan jäsenet ja sihteeristö